

РАДА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Щодо придбання компанією «Київстар» частки провайдера хмарних послуг «Гігаклауд»

Жовтень 2025

Стислий зміст

19 вересня 2025 року ПрАТ «Київстар» звернулося до Антимонопольного комітету України по дозвіл на придбання близько 80% акцій ТОВ «Гігаклауд» («GigaCloud»).

ТОВ «Гігаклауд» є найбільшим українським хмарним провайдером, який обслуговує понад 1500 клієнтів, зокрема органи державної влади. Серед найбільших державників замовників ТОВ «Гігаклауд» в 2025 році – ДП «Дія», Національна служба здоров'я України, Міністерство соціальної політики України, Державне підприємство обслуговування повітряного руху України, Одеський морський торговельний порт, Управління державної охорони України тощо.

Компанія «Київстар» у 2025 році запустила власний хмарний сервіс Kyivstar Cloud, який також пропонує послуги для державного сектору. «Київстар» планує розширювати функціонал хмарного сервісу, зокрема, щоб стати *«частиною загальнонаціональних рішень для е-урядування, медичних систем, освітніх платформ та інших сервісів цифрової інфраструктури»*.

Після завершення дії в Україні воєнного стану, та як наслідок обмеженої участі іноземних компаній в наданні хмарних послуг українському державному сектору, спільна частка «Київстар» та «Гігаклауд» у цьому чутливому секторі може значно зрости або ж стати монопольною.

При цьому існують підстави вважати, що кінцевими бенефіціарами ПрАТ «Київстар» є громадяни РФ, що перебувають під українськими та міжнародними санкціями. Враховуючи цей факт, придбання з боку ПрАТ «Київстар» акцій ТОВ «Гігаклауд» в короткостроковій перспективі створює ризик доступу юридичних осіб, пов'язаних із підсанкційними російськими громадянами, до чутливої сфери зберігання та обробки державних даних, а в довгостроковій перспективі може призвести до монополізації даної сфери такими юридичними особами, що становитиме критичну загрозу українській національній безпеці та обороноздатності.

Більше того, отримання представниками українського держаного сектору хмарних послуг із використанням технічних засобів, якими володіють підсанкційні суб'єкти, може суперечити Закону України «Про хмарні послуги».

Зв'язки окремих бенефіціарів ПрАТ «Київстар» із підсанкційними російськими громадянами вже розглядалися в якості загрози національній безпеці в межах інших іноземних юрисдикцій — зокрема, у 2022 році уряд Великої Британії зобов'язав компанію «LetterOne», що також пов'язана із корпоративною структурою ПрАТ «Київстар» та має зв'язок із громадянами РФ, продати частку в британській компанії-провайдері інтернет-послуг через загрозу національній безпеці.

Отже, потенційна угода між ПрАТ «Київстар» та ТОВ «Гігаклауд» має стратегічний характер, виходить за межі звичайного корпоративного злиття та може нести тактичні ризики та стратегічні загрози для національної безпеки України.

1. Виклад проблеми

1.1. Інформація про угоду та поточний стан ринку

19 вересня 2025 року стало відомо, що ПрАТ «Київстар» звернулось до Антимонопольного комітету України із заявою про надання дозволу на придбання близько 80% акцій провайдера хмарних послуг ТОВ «Гігаклауд» («GigaCloud»).

Постачальник хмарних послуг, він же хмарний провайдер, є ІТ-компанією, що надає клієнтам віртуальні ресурси, побудовані на базі фізичних компонентів ІТ-інфраструктури: серверів, сховищ, мереж тощо.

Наразі ринок хмарних послуг в Україні розділений між гравцями, більшість з яких є іноземними компаніями-нерезидентами. Одним із небагатьох українських гравців є саме ТОВ «Гігаклауд».

ТОВ «Гігаклауд» – найбільший український хмарний провайдер, який обслуговує понад 1500 клієнтів у різних галузях економіки, включно з державними установами. Компанія має найвищий дохід серед українських постачальників хмарних сервісів і активно виграє державні тендери. Серед найбільших державників замовників ТОВ «Гігаклауд» в 2025 році – ДП «Дія» (найбільший договір на 121 млн грн²), Національна служба здоров'я України (найбільший договір на 45 млн грн³), Міністерство соціальної політики України (найбільший договір на 11 млн грн⁴). Окрім цього серед замовників послуг ТОВ «Гігаклауд» у 2025 році були такі стратегічні державні суб'єкти як Державне підприємство обслуговування повітряного руху України⁵, Одеський морський торговельний порт⁶, Управління державної охорони України⁷ тощо. У 2021–2022 роках ТОВ «Гігаклауд» взяло участь у 360 публічних закупівлях щодо надання хмарних послуг та стало переможцем у 100⁸.

Придбання ТОВ «Гігаклауд» для ПрАТ «Київстар» є стратегічним кроком з інтеграції в український цифровий простір та е-врядування. У 2025 році Київстар запустив власний хмарний сервіс – Kyivstar Cloud. Наразі сервіс доступний для клієнтів малого, середнього та великого бізнесу, а також для державних організацій. Київстар планує розширювати функціонал хмарного сервісу, зокрема, щоб стати *«частиною загальнонаціональних рішень для е-урядування, медичних систем, освітніх*

¹ <https://dev.ua/news/kyivstar-gigacloud-1758289786>

² <https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2025-01-20-017042-a-b1>

³ <https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2025-02-07-002986-a-b1>

⁴ <https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2025-05-27-013887-a-c1>

⁵ <https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2025-05-21-008465-a-a1>

⁶ <https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2025-03-04-005333-a-c1>

⁷ <https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2025-04-04-012272-a-c1>

⁸ https://24tv.ua/pidsumki-hmarnih-tenderiv-2022-gigacloud-liderah-pretenziyi-de_n2241970?utm_source=chatgpt.com

платформ та інших сервісів цифрової інфраструктури»⁹. Також у 2025 році Київстар підписав меморандум про співпрацю над розробкою національної мовної моделі з Міністерством цифрової трансформації України¹⁰.

1.2. Перспективи зміни структури ринку в майбутньому

Українське законодавство у сфері хмарних послуг визначає особливості їх надання для публічних користувачів – органів влади, державних установ. До початку повномасштабного вторгнення відповідно до Закону «Про хмарні послуги» на території України діяли обмеження на збереження та обробку чутливих даних публічних користувачів хмарних послуг закордоном. Зокрема, заборонялася *«обробка інформації, що становить державну таємницю, службової інформації, державних та єдиних реєстрів, створення та забезпечення функціонування яких встановлено законом, за допомогою хмарних ресурсів та/або центрів обробки даних, що розміщені за кордоном або на тимчасово окупованій території України»*¹¹.

Однак з початку вторгнення в Україні діють положення Постанови КМУ №263 від 12 березня 2022 року, що дозволили *«розміщувати державні інформаційні ресурси та публічні електронні реєстри на хмарних ресурсах та/або в центрах обробки даних, що розташовані за межами України, та реєструвати доменні імена у домені gov.ua для такого розміщення»*¹².

Саме ця постанова і є основою нинішньої структури українського ринку хмарних послуг, а саме суттєвої участі іноземних компаній Amazon Web Services, Google Cloud, Microsoft Azure та, як наслідок, меншої частки ринку ТОВ «Гігаклауд». Проте у довгостроковій перспективі ця структура може змінитися.

Після припинення дії воєнного стану та дії Постанови КМУ № 263 ринок хмарних послуг в Україні (зокрема в секторі надання послуг публічним користувачам) повторно зазнає змін: участь іноземних компаній в ринку та в публічних закупівлях може бути обмежена, а частка українських гравців (зокрема ТОВ «Гігаклауд») зросте.

Враховуючи вже сьогоднішню передову позицію ТОВ «Гігаклауд» в секторі надання послуг публічним користувачам хмарних послуг, стратегію ПрАТ «Київстар» з розширення та поглиблення співпраці з державним сектором у сфері хмарних послуг, а також об'єднання можливостей цих двох компаній – у групи компаній Київстар та ТОВ

⁹

<https://delo.ua/news/kiyivstar-zapuskaje-si-u-platforni-kyivstar-cloud-biznes-zmoze-rozgortati-risennya-v-ukrayinskii-xmari-453081/>

¹⁰

<https://thedigital.gov.ua/news/technologies/ukraina-pochinae-rozrobku-natsionalnoi-movnoi-modeli-mintsifra-ta-kiivstar-pidpisali-memorandum-pro-spivpratsyu>

¹¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20/ed20220217>

¹² <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/263-2022-%D0%BF#Text>

«Гігаклауд» з'явиться значний потенціал для здобуття лідерської або навіть монопольної позиції на ринку. Окремі ринкові експерти оцінюють майбутню частку ринку цих двох компаній в 70%.

1.3. Корпоративна структура ПрАТ «Київстар»

Існують підстави вважати, що кінцевими бенефіціарами ПрАТ «Київстар» є громадяни РФ Фрідман М.М., Косогов А.М., Авен П.О. Зокрема, за даними з сайту Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України (SMIDA), станом на 1 кв. 2025 року, власником частки 99.9947% ПрАТ «Київстар» є Veon Holdings B.V. (Нідерланди). У свою чергу даний акціонер ПрАТ «Київстар» перебуває під контролем іноземної компанії «VEON LTD», що контролюється вищезгаданими російськими громадянами через мережу іноземних юридичних осіб («Letterone Holdings S.A.», «Letterone Investment Holdings S.A.», «Letterone Core Investments S.à r.l.», «L1T VIP Holdings S.à r.l.»).

Рішеннями РНБО від 19.10.2022, введеними в дію указами № 726/2022 від 19.10.2022 та № 727/2022 від 19.10.2022 до Фрідмана М.М., Косогова А.М., Авена П.О. застосовано санкції з підстав створення ними реальних та/або потенційних загроз національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України.

Крім того, на Фрідмана М.М., Авена П.О. накладено санкції ЄС, Великою Британією, США, Канадою, Бельгією, Швейцарією та іншими, в описах до яких вони згадуються, зокрема, як акціонери інвестиційної компанії «LetterOne».

1.4. Потенційні ризики та загрози для національної безпеки України

Беручи до уваги зазначене вище, у разі реалізації угоди між «Київстаром» та ТОВ «Гігаклауд» можуть виникнути суттєві тактичні та стратегічні загрози національній безпеці України, а саме:

- 1) У короткостроковій перспективі вищезгадана угода може надати компанії, кінцевими бенефіціарами якої є підсанкційні громадяни РФ, доступ до чутливої сфери зберігання та обробки державних даних.
- 2) У довгостроковій перспективі вищезгадана угода, можливі зміни в галузевому регулюванні та відповідні зміни в структурі національного ринку хмарних послуг, можуть забезпечити компанії, кінцевими бенефіціарами якої є підсанкційні громадяни РФ, лідерський або ж навіть монопольний статус у сфері зберігання та обробки чутливої інформації, що становитиме критичну загрозу українській національній безпеці та обороноздатності.

Окрім того, отримання представниками українського державного сектору хмарних послуг за участі суб'єктів, до яких застосовано санкції, може суперечити статті 8 закону України «Про хмарні послуги», у якій йдеться про те, що *«надавач хмарних послуг*

та/або послуг центру обробки даних зобов'язаний ... не використовувати технічні засоби, якими володіють держави або суб'єкти, до яких застосовано санкції відповідно до Закону України "Про санкції".

Варто також зазначити, що зв'язки окремих бенефіціарів ПрАТ «Київстар» із підсанкційними російськими громадянами вже розглядалися в якості загрози національній безпеці в межах інших іноземних юрисдикцій. Зокрема, у 2022 році уряд Великої Британії зобов'язав компанію «LetterOne», що пов'язана із корпоративною структурою ПрАТ «Київстар» та має зв'язок із підсанкційними громадянами РФ Фрідманом М.М., Косоговим А.М., Авеном П.О., продати частку в британській компанії-провайдері широкосмугового інтернету «Upp» через наявність загрози національній безпеці.¹³

¹³ <https://www.theguardian.com/business/2022/dec/20/uk-orders-sale-broadband-firm-upp-letterone-l1>;
<https://www.reuters.com/business/media-telecom/uk-orders-sale-russian-backed-broadband-firm-citing-security-2022-12-20/>;
<https://www.gov.uk/government/publications/acquisition-of-upp-corporation-ltd-by-l1t-fm-holdings-uk-ltd-notice-of-final-order/acquisition-of-upp-corporation-ltd-by-l1t-fm-holdings-uk-ltd-notice-of-final-order>

2. Висновки та рекомендації

Враховуючи викладене вище, просимо членів Експертної групи з питань формування та реалізації санкційної політики при Міжвідомчій робочій групі з питань реалізації державної санкційної політики (далі – Експертна група):

- 1) Розглянути на засіданні Експертної групи питання щодо наявності потенційних загроз національній безпеці України, які можуть мати місце у разі придбання ПрАТ «Київстар» компанії ТОВ «Гігаклауд».
- 2) У разі встановлення реальних та/або потенційних загроз національній безпеці, просимо Експертну групу звернутись з відповідним листом до Антимонопольного комітету України та Ради національної оборони і безпеки України.